

COMMISSIE TOELATING BESTRIJDINGSMIDDELEN

Bureau Bestrijdingsmiddelen

Wageningen,

concept: 27-8-1992

versie geaccordeerd door delegatie overheid: 17-9-1992

finaal verslag: 30-1-1993

Hierin verwerkt zijn de door de delegatie van de toelatinghouders
dd 30-10-1992 gemaakte opmerkingen.

Verslag van de hoorzitting inzake het voornemen van de
Commissie Toelating Bestrijdingsmiddelen om
houtverduurzamingsmiddelen met arseenverbindingen
m.i.v. 1 juni 1993 te verbieden gehouden op 26 augustus 1992
ten kantore van het Ministerie van WVC in Rijswijk.

Aanwezig:

namens de toelatinghouders:

Hr. A.J. Buys, namens NBH (als voorzitter).

Hr. M. Connall, namens Hickson Timber Products, toelatinghouder

Hr. A.M.H. Jonker, namens Ing. Bureau Jonker, toelatinghouder

→ Hr. R. Leegwater, namens Techmil Management & Technologie,
toelatinghouder

Hr. D. Lewis, namens Hickson Gaantor, toelatinghouder

→ Hr. D.W.C. Mouwan, namens Techmil Management & Technologie,
toelatinghouder

Hr. A. van Oosten, namens Protekta, toelatinghouder

Hr. B. van Ophuisen, namens Hickson Garantor, toelatinghouder

Hr. H.W.F. Trompetter, namens Flexchemie, toelatinghouder

namens de overheid:

Mw. M. v.d. Berg, namens VROM, Directie Drinkwater, Water, Landbouw,
afdeling Bestrijdingsmiddelen.

Hr. H.A. Meijer, namens VROM, Directie Afvalstoffen

Hr. J.T. de Jonge, namens VROM, afd. Bestrijding van Dierplagen.

Hr. W.H. v. Eck, namens WVC, Directie Voeding en Veiligheid van
Produkten, voorzitter.

secretaris: Hr. D. de Jong, Bureau Bestrijdingsmiddelen.

1. Opening.

Na de aanwezigen welkom te hebben geheten stelt de voorzitter voor het
overleg te voeren aan de hand van de ter vergadering overhandigde
agenda.

De voorzitter informeert de toelatinghouders over de samenstelling van
de overheidsdelegatie.

In de uitnodiging voor deze hoorzitting was aangegeven dat het
departement van Sociale Zaken en Werkgelegenheid vertegenwoordigd zou
zijn in de persoon van Drs. J. Mook. SZW achtte deelname van de hr Mook
aan de bijeenkomst echter niet noodzakelijk gelet op de overwegend

milieuhygiënische aspecten die besproken worden. De voorzitter betreurt deze keuze.

Namens VROM zou aan het overleg deelnemen Dr. Ir. A. Oudeman. Aangezien de hr Oudeman inmiddels een andere functie heeft aanvaard binnen het departement van VROM wordt zijn plaats ingenomen door Mw. Dra. M. v.d. Berg.

Om het aspect deugdelijke werking te belichten neemt ook Ir. J. T. de Jonge aan het overleg deel. en Ir. H.A. Meyer, die kan ingaan op de gevolgen voor het milieu van het met dit type verduurzamingsmiddel behandelde afvalhout.

2. Vaststellen agenda.

Besloten wordt het overleg te voeren aan de hand van de voorgestelde agenda.

3. Procedurele aspecten.

3.1 Tijdschema.

De voorzitter deelt mee dat de Commissie er naar streeft een definitief besluit te hebben voorbereid voor het einde van 1992. Dit zal mogelijk zijn wanneer het verslag uiterlijk eind september is vastgesteld. De maanden oktober en november zijn dan beschikbaar voor de nadere besluitvorming zodat de definitieve beslissing door de Commissie in de december-vergadering kan worden voorbereid.

De voorzitter merkt op dat het gemakkelijker zal zijn dit tijdschema aan te houden wanneer de toelatinghouders een vertegenwoordiger aanwijzen die kan coördineren. De toelatinghouders wijzen de heer Buys in zijn hoedanigheid van voorzitter NBH aan als hun vertegenwoordiger. De hr. Buys gaat hiarmee accoord.

3.2 Verslaglegging.

Het verslag wordt opgesteld door de secretaris en zal, na accordering door de overheidsdelegatie, aan de vertegenwoordiger van de aanwezige toelatinghouders worden gezonden. De heer Buys zal het standpunt van de toelatinghouders doorgeven aan de secretaris. Deze zal hierna het definitieve verslag opstellen en distribueren.

Het streven is er op gericht tot een door alle aanwezigen onderschreven verslag te komen. Wanneer blijkt dat (op onderdelen) een niet te overbruggen verschil van mening bestaat omtrent hetgeen is weergegeven zal aan de "overheidsversie" van het verslag een bijlage worden toegevoegd met de lezing van de toelatinghouders.

De voorzitter gaat er van uit dat, zolang het tegendeel niet blijkt, het standpunt van één van de vertegenwoordigers van de toelatinghouders het standpunt is van alle toelatinghouders. De toelatinghouders onderschrijven dit uitgangspunt.

3.3 deelnemers/toelatinghouders.

Volgens de hr Leegwater zouden ook de gebruikers van de houtverduurzamingsmiddelen (de houtverduurzamers) voor het overleg moeten zijn uitgenodigd. Deze ondervinden immers de (economische) gevolgen van de uiteindelijke beslissing.

De voorzitter wijst er op dat dit een formeel overleg is tussen de

overheid enerzijds en de toelatinghouders anderzijds. De toelatinghouders worden geacht de belangen van de verduurzamers tijdens de zitting aan de orde te stellen. Hierbij moet echter worden aangetekend dat de Bestrijdingsmiddelenwet (BMW) geen economische paragraaf kent; overwegingen van economische aard kunnen derhalve geen rol spelen bij de voorbereiding van de uiteindelijke beslissing.

3.4 Introductie en toelichting door de voorzitter.

In een schrijven van 28 januari 1992 is aan de toelatinghouders meegedeeld dat de toelatingen van de arseen bevattende houtverduurzamingsmiddelen voor een laatste verlenging tot 1 juni 1993 worden voorgedragen. Bij dit schrijven is de motivering gevoegd voor bedoeld voornemen.

Van de daarbij geboden gelegenheid op dit voornemen schriftelijk te reageren is door toelatinghouders en derden gebruik gemaakt.

De hoorzitting is het formele kader om over het onderwerp mondeling van gedachten te wisselen, het is geen bijeenkomst waarin er sprake is of kan zijn van onderhandelen.

Na de hoorzitting zal de Commissie een (definitieve) beslissing voorbereiden; de mogelijkheden zijn:

- het ingenomen standpunt blijft (onverkort) van kracht.
- het ingenomen standpunt wordt volledig verlaten
- er wordt een tussen-standpunt ingenomen.

De beschikking van de staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, houdende het uiteindelijke standpunt, wordt aan de toelatinghouders toegezonden. Tegen deze beschikking kan bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven in beroep worden gegaan.

3.5 Internationaal aspekt.

Desgevraagd deelt de voorzitter mee dat het in het kader van de BMW te nemen besluit aan de Europese Commissie zal moeten worden gemeld. Wanneer deze niet accoord is met het genomen besluit (met name de beëindiging of beperking van de toelatingen) zal bedoeld besluit, omdat het besluit in tegenspraak is met richtlijn 76/769/EEC 8e amendement, niet binnen de door de CTB voorgestelde termijn worden doorgevoerd. De procedure van melding aan Brussel kan in alle gevallen voor vertraging zorgen (ook wanneer Brussel wél accoord gaat). Dit betekent dat de datum van 1 juni 1993 verschuift naar later.

4. Toelichting bij het voornemen CTB.

Mw v.d. Berg geeft een korte samenvatting van de motivering.

- arseen-verbindingen zijn eco-toxische stoffen, die niet afbreekbaar zijn en dus in het milieu ophopen.
- het zijn stoffen met carcinogene eigenschappen
- het zijn zwarte-lijst-stoffen voor oppervlaktewater waarvan met de best bestaande technieken de emissie moet worden vermeden.
- emissie naar water treedt in de gebruiksfase op door uitspoeling en afspoeling.
- ook bodemverontreiniging is mogelijk.
- er is een risico voor onaanvaardbare schade voor het milieu in de afvalfase.

5. Discussiepunten.

5. a

Uitloging.

De voorzitter stelt vast dat dit een belangrijk aspect is. Hem is gebleken dat diverse instanties kritiek hebben geuit op het DBW/RIZA rapport en dat het verschil tussen de typen CCA-B en CCA-C in dit opzicht van belang is.

De hr Laegwater merkt op dat

- de motivering voor de beëindiging van de toelatingen op alle punten een grond van waarheid bevat.
- voorbij gegaan wordt aan alles wat de (verduurzamings)industrie de afgelopen 5 jaar gedaan heeft en aan hetgeen in de komende jaren nog zal gaan gebeuren om uitloging te reduceren.
- het verschil tussen de typen CCA-B en CCA-C al jaren bij de Commissie bekend is. (de specificatie van beide typen is opgenomen in NEN 3274).
- overleg met (andere Directies binnen) VROM heeft geresulteerd in nieuwe inrichtingsvoorschriften voor de verduurzamingsbedrijven. Deze nieuwe voorschriften zullen leiden tot een milieuhygiënische sanering van de houtverduurzamende bedrijven. Op lokatie (dwz. het individuele bedrijf) kan de sector voldoen aan de huidige normen.
- op verduurzaamd hout het Bouwstoffenbesluit van toepassing is. Een centraal element in dit besluit is dat niet belangrijk is wat er in het bouw materiaal zit maar wat er uitkomt. In dit besluit zijn hiertoe uitloognormen gesteld.
- afval een probleem vormt dat veel verder gaat dan alleen het afval van verduurzaamd hout.
- er geen reden is om er (nu al) van uit te gaan dat er voor verduurzaamd hout na de gebruiksfase geen aanvaardbare oplossing zou kunnen worden ontwikkeld.

Reactie van de voorzitter:

Het gestelde m.b.t. de (nieuwe) inrichtingsvoorschriften moge juist zijn, dit neemt niet weg dat de overheid op grond van artikel 3 van de BW tot de conclusie kan (moet) komen dat een beperking of zelfs een verbod onvermijdelijk is.

Zowel bij toelaten als bij verlengen zal o.a. moeten worden beoordeeld of (nog) voldaan wordt aan het gestelde in artikel 3.

In de context van de onderhavige discussie moet bv. worden beoordeeld wat het milieuhygiënisch risico is van uitloging. De eigenschappen van arseen zijn grosso modo bekend. Wanneer arseen niet zou uitloging zou er geen probleem zijn, het loogt echter wel uit, zie bijvoorbeeld bedoeld DBW/RIZA rapport. Kennis genomen hebbend van de kritiek op dit rapport vraagt de voorzitter of er onderzoeksgegevens beschikbaar zijn die bevestigen dat het RIZA rapport onjuiste cq niet-optimale informatie bevat.

De hr Lewis wijst er op dat

- een dazer dagen ander TNO-onderzoek (Mei 1992) is gerapporteerd (onderzoek volgens de "EN 84 uitloog-proef") waaruit blijkt dat CCA type C beter fixeert dan CCA type B. Hij zal dit rapport aan de Commissie sturen (in 3-voud).
- het RIZA rapport alleen met CCA-B behandeld hout betreft en dat hieruit in elk geval geen conclusies mogen worden getrokken t.a.v. het met CCA-C verduurzaamd hout.

De hr Laegwater voegt hieraan toe dat er veel vergelijkend onderzoek over CCA-B versus CCA-C is gerapporteerd.

De stelling van Mw v.d. Berg dat bedoeld onderzoek (volgens EN 84) gaan

betrekking heeft op de gebruiksfase van verduurzaamd hout wordt door de heer Lewis bestreden, is test EN 84 een zware test voor de fixerende eigenschappen van een middel en daarom relevant voor de gebruiksfase.

De Hr de Jonge bevestigt de stelling dat CCA-C minder uitloogt dan CCA-B en vraagt of het klopt dat CCA type B geen belangrijke rol speelt in Nederland.

De hr Lewis antwoordt dat er inderdaad een verschuiving optreedt ten gunste van CCA type C (in de VS is dat ook het geval, verder verschilt de verhouding per land).

Op de vraag van de voorzitter of er toepassingen zijn waarvoor een CCA-B formulering de voorkeur heeft boven een CCA-C middel antwoordt de hr Leegwater dat

- CCA-C ook kan worden gebruikt voor toepassingen waarvoor een CCA-B wordt toegepast.
- In Nederland CCA type B geen belangrijke rol speelt.

De voorzitter stelde de vraag of het beëindigen van de toelatingen van CCA type B middelen een groot technisch probleem zou veroorzaken voor de industrie. Het antwoord van de toelatinghouders was nee.

5.a.3 Nabehandeling.

De hr. v. Ophuisen vermeldt dat een constatering uit TNO-onderzoek is dat nabehandeling mogelijk positieve gevolgen heeft voor uitloging in de gebruiksfase.

De hr Leegwater merkt op dat nabehandeling risicobeheersing betekent door een andere procesvoering en dat de uitloging in de gebruiksfase mede daardoor wordt gereduceerd.

De hr Lewis zegt toe rapporten toe te sturen van onderzoek uit de USA naar uitloging in de praktijk (dwz de gebruiksfase van met CCA verduurzaamd hout).

De hr. Mouwen merkt op dat een onderzoek heeft aangetoond dat in de opslagfase geen bodemverontreiniging optreedt wanneer verduurzaamd hout is nabehandeld.

Bodemverontreiniging.

De hr Lewis merkt op dat in de motivering enerzijds wordt opgemerkt dat er sprake is van bodemverontreiniging en anderzijds dat er (op landelijk niveau) geen sprake is van verhoging van het arseen gehalte in de bodem. De eerste stelling wordt niet onderbouwd door rapporten. Een conclusie die de voorzitter bevestigt.

De toelatinghouders vermelden dat de uitkomsten van onderzoek in Schijndel naar bodemverontreiniging onder speeltoestellen (van verduurzaamd hout) waren dat geen arseen kon worden aangetoond.

Mw. v.d. Berg merkt op dat bodemverontreiniging niet uit te sluiten is.

5b carcinogeniteit/epidemiologisch onderzoek.

De voorzitter merkt op dat hierover in de motivering wel wordt gesproken maar dat dit niet de belangrijkste overweging is geweest. Conform zijn voorstel wordt in deze bespreking niet nader in gegaan op de schriftelijke commentaren. De Commissie zal zich erover beraden of en zo ja hoe hieraan in een vervolgreactie eventueel aandacht kan en moet worden besteed.

5c afvalproblematiek.

De hr Meijer meent dat op grond van de samenstelling verduurzaamd hout zou moeten worden opgevat als chemisch afval in de zin van de WCA; echter deze wet is niet van toepassing is op verduurzaamd hout. De voorzitter merkt bovendien opdat de afvalproblematiek niet relevant is in het kader van de Bestrijdingsmiddelenwet.

Hergebruik.

Onderscheid wordt gemaakt tussen direkt en indirekt hergebruik.

Er zijn voor hout, aldus de hr Leegwater, al zeer lang vele vormen van (direkt) hergebruik.

Vormen van indirekt hergebruik (recycling) zijn verwerking tot actieve kool, verbranding (in electriciteits-centrales) of als grondstof van plaatmateriaal.

De hr Meyer merkt op dat de aanwezigheid van chemische stoffen als houtverduurzamingsmiddelen de indirekte gebruiksmogelijkheden (kunnen) beperken.

Hoe dan ook: op den duur is er sprake van afvalhout en komt het hierin aanwezige arseen in het milieu. De voorzitter vraagt of er bij producenten (van middelen) en gebruikers gedachten leven m.b.t. hergebruik (van hout en/of verduurzamings-componenten).

De hr. Lewis deelt mee dat in Engeland een project (looptijd 3 jaar) is gestart dat beoogt de levenscyclus van verduurzaamd hout in kaart te brengen. Het ziet er naar uit dat het veeleer een logistiek probleem is dan een technisch probleem om tot hergebruik van verduurzaamd hout te kunnen komen. Het onderzoek loopt inmiddels 8 maanden. De hr. McConnell zal een kort verslag van de stand van zaken m.b.t. dit onderzoek opsturen aan de Commissie.

De hr Leegwater voegt hiaraan toe dat

1. de inzamel/scheidingsmogelijkheden van afvalmateriaal/bouwhout vooruitlopen op de verwerkingsmogelijkheden ervan.
2. het (nog) ontbreken van hergebruik-mogelijkheden van afvalhout geen reden kan en mag zijn om de toelatingen van de onderhavige groep middelen te beeindigen.
3. In de kleine kring van houtverduurzamers is men nog niet actief met deze problematiek bezig, wel zijn er in breder verband (E.Z + Stichting Bos en Hout) aktieplannen ontwikkeld om te komen tot oplossingen voor afvalhout in het algemeen. Opgemerkt zij dat in deze plannen de verwerking van hout dat met chemische stoffen is behandeld (nog) onderbelicht is.B
4. de uiteindelijke oplossing voor deze categorie afvalhout kan zijn dat de (verduurzamende) chemische verbindingen uit het hout worden geëxtraheerd.
5. De hr. Buys merkt op dat een Duits instituut de gecontroleerde verbranding van verduurzaamd hout bestudeert.

5d

alternatieven.

Om te kunnen beoordelen wat de praktische gevolgen zijn van een verbod op arseenbevattende houtverduurzamingsmiddelen is het nuttig te weten of en zo ja welke alternatieven er zijn, aldus de voorzitter.

De reacties blijven in feite beperkt tot

- enerzijds de opmerking van diverse toelatinghouders dat de CCA-middelen "het beste" zijn. De fixatie van CCA type C wordt door andere middelen niet geëvenaard. Er is een stilstand opgetreden in de ontwikkeling van nieuwe middelen; hier is namelijk geen reden toe wanneer ja aan goed middel hebt.

Ook merkt de hr. Leegwater op dat meer grondstoffen nodig zijn bij toepassing van alternatieve middelen (uit milieuoogpunt zou dit ongewenst zijn).

-anderzijds de mededeling van de hr Trompetter dat hij het hiermee niet eens is. Ook merkt de hr Trompetter op dat alle middelen, die zijn toegelaten met eenzelfde wettelijk gebruiksvoorschrift voor de betreffende toepassingen deugdelijk zijn. De hr. Trompetter merkt verder op dat met GCA-zouten verduurzaamd hout vanuit het buitenland zal worden geïmporteerd, wanneer deze middelen in Nederland verboden worden. Het is dus zeer de vraag of een verbod op het gebruik van de middelen ook zal leiden tot een afname in het gebruik van het met dit type middel behandelde hout.

De hr. Lewis merkt op dat de vraag naar alternatieven niet eenvoudig te beantwoorden is omdat de balans van elk produkt beoordeeld moet worden, met alle positieve en negatieve eigenschappen.

De voorzitter geeft aan dat de beschikbaarheid van alternatieven strikt genomen geen reden is om een toelating wel of niet te beëindigen, maar dat het wel meespeelt bij de beslissing.

Hoewel geen betrekking hebbend op alternatieven in de zin van andere (typen) middelen vraagt de hr Mouwen zich af wat de winst zou zijn voor de totale arseen kringloop van een verbod op het gebruik van arseen-bevattende houtverduurzamingsmiddelen. Hij heeft berekend dat er hooguit een reductie van 0,9 % zal worden gerealiseerd.

De hr. Lewis corrigeert dit in 0,09 %!

Mw. v.d. Berg meent dat deze vraag niet relevant is.

De hr. Mouwen is van mening dat deze vraag wel relevant is.

Ten aanzien van de (geringe) invloed van verduurzamingsmiddelen op de totale arseen kringloop wijst de voorzitter er nog op dat hieraan geen argumenten in het kader van de BMW kunnen worden ontleend.

6. Rondvraag.

Hiervan wordt geen gebruik gemaakt.

7. Sluiting.

De voorzitter deelt mee dat deze bijeenkomst voor de CTB-delegatie zeer nuttig is geweest en dankt een ieder voor zijn of haar aanwezigheid en bijdrage.

de secretaris,

ing. D. de Jong.

MINISTERIE VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN CULTUUR

Toelatingsnummer 8228 N

DE STAATSSECRETARIS VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN CULTUUR,
 in overeenstemming met
 DE STAATSSECRETARIS VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ,
 DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER en
 DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELROZENHEID,

gelet op de artikelen 3, 4 en 5 van de Bestrijdingsmiddelenwet 1962 (Stb.
 288),

BESLUIT:

Enig artikel

In zijn beschikking van 16 augustus 1991

betreffende de toelating van het bestrijdingsmiddel

Superwolmanzout-CO

onder no. 8228 N wordt het bepaalde in par. 1, onder 2, vervangen door:

"2. De toelating geldt tot 1 juni 1998"

Ik wijs u erop dat u, indien u van oordeel bent dat deze beslissing ten onrechte is genomen, tegen deze beslissing, binnen 30 dagen na dagtekening van deze brief onder meezendend van een afschrift van de beslissing, een met redenen omkleed en ondertekend bezwaarschrift kunt indienen bij de Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur.

Het bezwaarschrift moet worden verzonden naar: Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, t.a.v. de Secretaris van de WVC-commissie bezwaarschriften Wet ARBO, Postbus 5406, 2280 HK Rijswijk.

Wageningen, **27 MEI 1993**

Hickson Garantor Nederland B.V.
 Ambachtsweg 4
 6541 DB Nijmegen

DE STAATSSECRETARIS VAN WELZIJN,
 VOLKSGEZONDHEID EN CULTUUR,
 voor deze:
 HET COLLEGE VOOR DE TOELATING
 VAN BESTRIJDINGSMIDDELEN,

naam middel : Superwolmanzout-CO
 toelatingsnummer: 8228 N

MINISTERIE VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN CULTUUR

bijlage 1 bij de toelating van het middel:

toelatingsnummer: 7

A.
WETTELIJK GEBRUIKSVOORSCHRIFT

Toegestaan is uitsluitend het gebruik als middel ter voorkoming van aantasting van hout door schimmels, insecten en marineboorders, mits het behandelde hout niet in direkt contact komt met eet- en drinkwaren en de grondstoffen hiervoor, alsmede diervoeders.

Het middel mag uitsluitend worden toegepast in een vacuüm- en drukinstallatie.

B.
GEBRUIKSAANWIJZING

Alvorens te verduurzamen dient het hout alle benodigde bewerkingen, zoals boren en inkepen, te hebben ondergaan. Indien één van deze bewerkingen na het verduurzamen plaatsvindt, dient het hout nogmaals te worden behandeld.

Het middel moet worden toegepast door middel van de vacuüm- en drukmethode overeenkomstig normblad NEN 2930.

Bereid de gebruiksooplossing door het middel toe te voegen aan water. Zorg ervoor dat het middel volledig oplost en dat de oplossing goed homogeen is. Dit kan worden bereikt d.m.v. roeren of rondpompen. Gebruik voor het doseren apparatuur van kunststof of roestvast staal. Spoel lege verpakkingen goed na met water en gebruik dit water ook voor de bereiding van de verduurzamingsoplossing. Controleer met bijvoorbeeld een areometer of de juiste concentratie is bereikt.

Wanneer de temperatuur van de oplossing beneden 5°C daalt, dient het verduurzamen te worden gestaakt

Karakter van de toepassing	Concentratie van de oplossing	Hoeveelheid droog zout (kg/m ³ hout)
----------------------------	-------------------------------	---

Hout onder dak zonder vochtbelasting

Hout onder dak met vochtbelasting

naam middel :
toelatingsnummer:

Hout buiten niet in contact met grond

Hout buiten in contact met grond of water

Hout in koeltorens met een beoogde levensduur van
a. minimaal 15 jaar
b. minimaal 30 jaar

Hout in contact met zout water

Fixatietijd (bij 20°C)

Bouwhout: tenminste 2 weken

Hout, constant in contact met de grond: tenminste 3 weken

Gedurende deze tijd moet het hout zodanig worden opgeslagen dat door regen geen verlies van het verduurzamingsmiddel kan plaatsvinden.

Wanneer de fixatie wordt uitgevoerd bij een hogere temperatuur, kan de fixatietijd korter worden. Deze kan worden teruggebracht tot enkele uren als de fixatie plaatsvindt bij een temperatuur van ca. 100°C. Dit is bijvoorbeeld mogelijk d.m.v. stoomfixatie.

In het algemeen geldt, dat een temperatuurverhoging van 10°C tot een halvering van de fixatietijd leidt.

Attentie: De (hogere) temperatuur heeft alleen het geschatte effect voor zover en zolang het hout ook echt de hogere temperatuur heeft gehad.

Waarschuwing:

Dit middel kan aanleiding geven tot bodem- of grondwaterverontreiniging.

Wageningen.

DE STAATSSECRETARIS VAN WELZIJN,
VOLKSGEZONDHEID EN CULTUUR,
voor deze:
HET COLLEGE VOOR DE TOELATING
VAN BESTRIJDINGSMIDDELEN.

naam middel :
toelatingsnummer: